

דף קו.

עין משפט א.

ח"מ סימן טו סעיף א.ב.

א. כל דין שבא תחילה לפני הדיין ק, צריך לדונו, אם לא שהוא י ת"ח אפי' בא לבסוף צריך להקדימו, ש ומצוה ג"כ להפך בזכותו מה שיכול.

ב. גם אם קרובו של הדיין בא לדון צריכים לדון אותו תחילה מפני הגה: כבוד החכם. ואם פתחו בדין אחר אינו צריך להפסיק, משא"כ בת"ח שבא לפניו גם אם פתחו בדין תחילה לאחר מפסיקין ודנין אותו תחילה, שלא יתבטל מתלמודו.

ב ג. היו לפניו דינים הרבה מקדימים א דין היתום לדין האלמנה, והאלמנה קודם לת"ח, ב ות"ח קודם לעם הארץ, ודין ג האשה קודם לדין האיש.

ק. מר"ל בסנהדרין דף ח' ע"א. ולא תלוי בביאה לביה"ד. אלא משעה שהעמיד עצמו לפני הדיין, והדיין הכין עצמו לשמוע טענתו. סמ"ע ס"ק א'.

ר. משבועות ל' ע"א, וכתב הב"ח אפי' שלח שלוחו מהא דרב ענן בכתובות ריש דף ק"ו, ועיין קצות ס"ק א' דחילק בין שלוחו דעומד לפניו תדיר למורשה של ת"ח. ואפי' בא הת"ח בסוף מקדימין אותו דעשה דכבוד תורה עדיף כתירוץ השני שם בתוס' דאית ביה את ה' אלוקיך תירא לרבות ת"ח. ועדיף מעשה ד"כקטן כגדול תשמעון".

ש. משבת קי"ט. וכתב הסמ"ע דאין ת"ח בזמנינו, ובש"ך ס"ק א' הביא תשובת ר"י מטארני דלדבריו משמע שיש ת"ח בזמנינו, וכן הב"ח כתב דאף בזמן הזה לא יהיה נגרע מאלו היה בורר לדיין, שצריך להפך בזכותו יותר.

ת. ודלא כהב"ח שהשיג על מור"ם בזה. ועיין סמ"ע ס"ק ה'.

א. הרמב"ם בפכ"א מהלכות סנהדרין, וכתב הסמ"ע שנראה לו שלמדו זה מפסוק בישעיה דכתיב "שפטו יתום ריבו אלמנה".

ב. בשבות יעקב ח"א סי' קמ"ד כתב דוקא אם הת"ח הוא התובע מקדימין אותו אבל אם הוא הנתבע אין להקדימו, וכן כתב בתומים והביאו הנתיבות, אך יש חולקים דאף בנתבע מקדימין אותו משום ביטול תורה ועיין פ"ת ס"ק ג'. ובספר פעמוני זהב סעיף א'.

ג. מפני שבזמנה מרובה, מלשון הרמב"ם. סמ"ע. אך אינה קודם לת"ח, נתיבות ס"ק ו'.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הנה"ך" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלאחר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com